

Kuzynka Angelica (La prima Angelica)

Reżyseria: Carlos Saura

Scenariusz: Carlos Saura, Rafael Azcona

Zdjęcia: Luis Cuadrado

Muzyka: Luis de Pablo

Wykonawcy: Jose Luis Lopez Vazquez, Lina Canalejas, Fernando Delgado, Maria Clara Fernandez de Loaysa, Josefina Diaz i Lola Cardona ...

Premiera: 1974 rok

Kuzynka Angelica – kolejny film Carlosa Saury, posuwający się o krok dalej w swojej kompozycji, a jednak oparty na jednym z podstawowych wątków całej jego twórczości, na echach wojny domowej. Tym razem przywoływanej z perspektywy dzieci, pełnej bolesnych, mrocznych, przenikniętych niepokojem wspomnień. Ale w tym filmie jest coś znacznie wykraczającego ponad ten motyw.

Saura stosuje w filmie bardzo oryginalny chwyt. Główny bohater Luis-dziecko niczym nie różni się od Luisa-dorosłego (obydwie role kreuje ten sam, tak samo wyglądający aktor). Można by się zastanawiać, po co taka kombinacja? Z całą pewnością nie pozwala nam to oglądać filmu bez skupienia uwagi (uważne przyglądanie się pozwala na rozróżnienie czasów dzieciństwa i dorosłości Luisa). Ale nie to było przyczyną zastosowania takiej konstrukcji roli.

Kanwą filmu jest problem czasu i pamięci. Płynne przejścia z teraźniejszości do czasów dzieciństwa, podważają pewność rozgraniczenia czasu – teraźniejszość i przeszłość splątane są w jedno, stają się jednym w umyśle bohatera. Fragmenty z przeszłości nie są typową dla filmu retrospekcją, czyli pokazaniem przeszłości w sposób mający sugerować obiektywny ogląd minionych zdarzeń. Ukazywana przeszłość, dzieciństwo, to subiektywny produkt pamięci Luisa – pamięci, która ma tendencje do selekcjonowania, zniekształcania, subiektywnego rozkładania akcentów i przewartościowywania. I to jest właśnie zasadnicze tworzywo tego filmu.

Dodatkowe informacje:

1. Na MFF w Cannes film otrzymał nagrodę jury za najlepszy film.
2. Carlos Saura na wypowiedzi krytyków filmowych, sugerujących, że rozłam ideologiczny w pokazanej rodzinie jest alegorią rozpadu społeczeństwa hiszpańskiego odpowiedział: „wy widzicie więcej niż ja”, co można oczywiście różnie zinterpretować.
3. Joanna Aleksandrowicz, w rozprawie doktorskiej „Inspiracje twórczością Goi w kinie hiszpańskim, zwraca uwagę, że scena rozstrzelania ojca Luisa to filmowa kopia ryciny „Nie ma rady” z serii rycin Goi „Okropności wojny”.